

قياغك موك ميفتى اوقرىكنا

تورلك بوردى

ناشرى : تورلك بوردى

مدبرى : آق چوره اوغلى يوسف

۱۲۷ صاى ۱۱ جلد ۵ يىل

۱۹ كانون ئانى ۱۳۳۲

۲۳ صاى ۱۳۳۲

انگیز فیه سنک اسمی عجا لاتین حروفاتیلہ نعل یازیلقی لازم؟ بز بوتی قطعی صورتده بیامیورسه قده عثمانیلرک اک بارلاق سلطان سلیمان قانونینک، فنج اولنقی اوزره ایکن حصارلری جوارنده وفات ابتدکی ماجارقلعه سنک اسمی لاتین حروفاتیلہ Szegedvar یازیلدینی معلومزدرد؛ اوچنجی ساینک ۸۶ نجی صحیفه سی ابتدالزنده بونک باشقه بر املا ایلہ باصیامش اولدینقی کوردک. عرب حروفاتیلہ یازیلان عثمانلی تورکجه سنک هنوز املاسی مقرر اولدیندن، هر محرر، هر مرتب و یا مصحح هر کله یی ایسته دیکی کی تحریر، ترتیب و تصحیح ایتکده همان مان حردر. فقط لاتین حرفلری قوللانان لسانلرده اسم خالصلرک بیله املاسی آرتق تعیین و تقرر ایشدر. بزم اوللری، کندی حرفلریله یازارکن، صرفه بیلم، حقمز وارمیدر؟

دها بوقاریده کی مطالعه لر، «تورک فاکر سی» نلک آنجی ایکی نسخه سی اوقوندرق یازیلشدی؛ اوچنجی نسخه جیقدن سوکرده شو «یازدقن سوکرده دن باشقه بر شی خاطره کلدی. — سن.

تورکک شونی

فقیرلر ایچوره. — مملکتیزده تجاری و صناعی حیاتک آزلغندن، جهان حوی اک درین تأثیرینی بازو قوتی ایلہ یاشماق مجبورینده اولان فقیرلر اوزرنده کوستردی. واقعاً بویله بر حال، حرب کولرنده حوایج ضروریه فیثاتلرینک آتماسیله باشقه مملکتلرده ده کوریلور ایسه ده. اورالرده عینی زمانده حیات صناعیه و تجاریه ده قوللانیلان عمله اجر تنکده یوکسلمه سی وقوعبولدیندن فقیرلر اوقادار صیقینتییه دوچار اولیورلر. اولرده پاره استیلا کینک ترقیسی ایلہ برابر استحصالی ده ترق ایشدر. حالوکه متکامل تجاری و صناعی حیاتدن محروم مملکتلر بوسبوتون باشقه بر منظره عرض ایدیور: خارج ایلہ وقوعبولان تجاری حیات، حرب ایجاباتی اولدرق دوردیندن، مملکتیزده تجارت خارجیه خدمتله کچین عمله وفقرا استحصالدن محروم قالش، حالوکه حوایج ضروریه نلک فیثاتی خیلی یوکسلیکندن پاره استیلاکی قات قات آرمشدر. بودقیقه یی واهالینک حضور و راحتنی دوشونن حکومت، بونک ایچونده بعض شهرلرده «مدافعه مایه» جمعیتله برلشهرک، بعض یرلرده کندی باشنه مستقلاً، فقرا ایچون آیریمه «آش اولری» آچیلور. ازمیرده، بیرتده، شامده، استانبولک بعض عملهلرنده وسائر برچوق شهر وقصبه لرده بویله «آش نولری» آچیلمشدر. بونلرک بعضیسنده یلک فقرا اهالییه عجاناً، بعضلرنده غایت جزئی فیثاتلر مقابلنده ویریایور. بوندن برایی هفته مقدم شهر اماتی طرفندن، صحت عمومیه نلک قورونیلماسی ایچون، ققرا اهالییه صابونی فلان حاضر اولقی اوزره، بر قاچ مجانی حمام، فنی و صحنی اولقی اوزره چاشیر خاها ده تعیین و ترتیب اولمشدر.

قونییه الکتریک و تراموای. — «بابالق» ده اوقوندیقنه کوره، درسه اددنه کی «فاثر شرکتی» قونییه ده عمومی تنویرات اجرایی و الکتریکله چک بریایر تراموای یاپلماسی ایچون امتیاز ایسته مشدر. قونییه ده بولنان قیو، عزیزیه و شرف الدین جامعلری اوفاف دائره سنک مذاکره سی و ولایتک امر و تنسیبی اوزرینه الکتریکله تنویر ایدلشد.

موسیقی انجمنی و دارالطامه. — («اقدام» دن) موسیقی صنعتک علمی بر صورتده اوکره نیلده سی و موسیقیه عائد اسکی اثرلر عیزک نشر و احیاسی مقصدیله معارف عمومیه نظارتجه علم و اختصاص صاحبی ذاتلردن مرکب بر موسیقی درنکی تشکیل و «دارالطامه» آدیله برده موسیقی مکتبی آچیلمشدر. موسیقی درنکی معارف نظارتجه سه چیلن بر رئیس و بر رئیس معاونی ایلہ مناسب مقدار اعضادن مرکب فخری بر هیئت علمیله در. علمی اولدینی قادارده الشالله ملی اولاجق اولان بویکی مؤسسه منه موقیتلی و اوزون عمرلر دیلهر.

آثار نفیسه موزه سی. — نقش و رسم صنعتک بوتون شعبه لرینه عائد اثرلری ایچنه آلتی اوزره استانبوله بر آثار نفیسه موزه سی و جرده کتیرک تشبثنده بوللادیکی کونده لک آرقداش لریمز مزده یورلر.

مقروض قریبه سی. — آوستریا-مجارستان، بالقان مملکتلری و عثمانی دولتی حقوق، تجارت، زراعت و صنایع اربابی آراسنده سوره کلی بر تماس حصوله کتیرمک و بو تماسک پاشامنه خدمت ایتمک مقصدیه بالقان ممالیکه یاقین شرقه مخصوص بین الملل حقوق قریبه سی» نامیه حقوق-اقتصادی بر جمعیت تشکیل اتخدر. اعضا اولارق مذکور مملکتلردن اولان حقوق اقتصاد و سیاست آدملری قبول اولنه جقدر. تورک طلبه اقتصادی، حقوق جهتلردن چوق علاقه دار اولان بو جمعیتی اهمیه لید ایدرز. نظامنامه سی ۲ کانون اول سنه ۱۳۳۲ تاریخلی اقدامده نشر اولمشدر.

ملی استقمول. — عثمانی دولتنک تأسس واستقلال کونی ساییلان ۱۷ کانون اول جمعه ایرتنسک استانبوله بویوک طنطنه ایله کچیرلدیکی، «تورک اوجاغنده» ده کوزل و ملی بر آیین پایلادیکی اولکی نسخه ضده یازمش ایتمک سوکره طاشرادن کلن غزته لردن ده اوقودیمزده کوره آناتولی نك بویوک کوچوک هربرنده بو بویوک ملی بایرامه فوق العاده شوق و شطارتله اشراق اولمشدر. هر برده رسمی دائره لر قایانمش اولدیکی کبی مکتبلره ده تعطیل ویریلرک معلمین و طلبه طرفندن ملی آیین و مراسم پایلادمشدر. بروسه ده پاییلان مراسم و عثمان غازینک تربیه سی زیارت ائشاننده عثمانی و اورخان غازی تربیلرینک شاعرینه لایق اوللادیکی کوریلرک محترم بر تربه انشانه قرار ویریلشدر.

اولکی نسخه ضده، بو بایرام نامه «تورک اوجاغنده» پاییلان مراسمدن بحث ایدمکن «آغا اوغلی احمد بک او کونکی بایرامک بر استقلال بایرامی اوللادیکی، بالخاصه تأکید ایله ایضاح ایتمش... دیوردق. ایسته بو مسئله ده دائر احمد بکک «ترجمان» ک ۱۷ کانون اولده جیقان نسخه سند کی مقاله سندن شو سطرلری عیناً آیلوروز: «استانبول خاق عثمانی دوائی قورولشکن بیل دونومه تصادف ایدن بو کونی تعبیه ایدیور. بوکا ملی استقلال بایرامی دینلیر. بو تعبیر تاریخچه دوغری اولسه کرکدر. زیرا عثمانی دولتی تأسیس ایدن تورکلر آناتولیده هیچ بر زمان باشقه سنک حاکمیتی آلتمده بولنمه ملردر، دائما مستقل اولشلردر. پالکر ۶۹۹ ده تورکلرک باشنه آرتق دولت و ملی اداره و محافظه ایتمک اقتدار واستعدادندن محروم قالمش اولان سلجوق سلاله سنک یرینه عثمانی سلاله سی کچمشدر. سلجوقی تورکار ایله عثمانی تورکارینه کلنجه بولرک آراسنده قومیت، نه جنسیت، نه لسان ونه ده دین اعتبارله فرق واردی. حتی تورک شعبه لری آراسنده هر ایکسی ده عین ترکمن شعبه سه منسوبدرلر. بناء علیه عثمانی دولتی، سلجوقی دولتنک دوامندن باشقه برشی دکدر، مع مافیه، اوچ سندن بری داخل اولدیغیز یکی دور اعتبارله بو تعبیر بک معنیداردر.»

بوندن سوکره ملی استقلال مسئله سنده اصل استقلالک سیاسی، اداری، فکری، لسانی، اقتصادی استقلاللر ایله برابر اولماسی لازم کلدیکی، حقیقی استقلالک آنجق بو صورتله اوله بیله جکینی ایضاح ایدن بو مقاله شو صورتله بیتیور: «ایسته اصل استقلال! سیاستده حر، تشکیلاتده و اداره ده حر، تجارت و اقتصادیانده حر، فکر و عیسده حر اولقی و بوتون حریتلری علمی اصوللار و زربنه تنظیم و ترتیب ایتمک، ایسته محاربه نك بزه بخش ایندیکی و کندیجری بولوشمک ویردیکی استقلال مفکریه سی!»